

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

506

Vragen van het lid **Kuiken** (PvdA) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat wederom een jeugdzorginstelling sluit vanwege financiële problemen* (ingezonden 5 september 2019).

Antwoord van Minister **De Jonge** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 29 oktober 2019). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 111.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «De Opbouw stopt met jeugdzorg en draagt Lijn5 over»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u een uitgebreid overzicht bieden van de stappen die u heeft gezet in samenwerking met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) met betrekking tot het uitvoeren van financiële checks en het creëren van een early warning system, en hoe het fenomeen regievoerende gemeente tot uitwerking is gebracht sinds u deze stappen toelichtte op 15 mei jongstleden?²

Antwoord 2

Signalen rond de financiële ontwikkelingen van jeugdhulpaanbieders neem ik zeer serieus vanuit mijn rol als stelselverantwoordelijke. Zorgcontinuïteit is hierbij leidend. Gemeenten hebben een jeugdhulpplicht en zijn verantwoordelijk voor de beschikbaarheid van passende jeugdhulp. Bestuurders van aanbieders dragen zorg voor continuïteit van de organisatie en het waarborgen van de kwaliteit van zorg.

Om financiële en organisatorische problemen die kunnen leiden tot discontinuïteit van zorg tijdig te kunnen signaleren, is binnen het Actieprogramma Zorg voor de Jeugd afgesproken dat er een early warning instrument komt. De VNG heeft inmiddels een instrument ontwikkeld dat input levert voor het

¹ <https://www.in5.nl/nieuws/de-opbouw-stopt-met-jeugdzorg-en-draagt-lijn5-over>

² https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details?date=15-05-2019

inhoudelijke periodieke gesprek tussen accounthoudende regio's en aanbieders van specialistische jeugdhulp (dan wel gecertificeerde instellingen) over signalen die wijzen op risico's van continuïteit. De VNG begeleidt op dit moment de accounthoudende regio's en aanbieders bij de voorbereiding van de invoering van een early warning instrument.

Vraag 3

Bent u van mening dat de maatregelen met betrekking tot de financiële situatie van jeugdzorginstellingen die u in mei toezegde voldoende zijn gebleken? Zo ja, waarom bevinden meerdere jeugdzorginstellingen zich nog altijd op het randje van de afgrond? Zo nee, welke maatregelen gaat u nu nemen om de situatie daadwerkelijk onder controle te krijgen?

Antwoord 3

Mocht er sprake zijn van financiële en/of organisatorische problemen die kunnen leiden tot discontinuïteit van zorg, dan zal in eerste instantie het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd (OZJ) in actie komen. Het OZJ is sinds 1 januari 2019 operationeel en biedt onder andere eerstelijns bemiddeling bij geschillen tussen gemeenten en aanbieders. Als het OZJ geen soelaas biedt, kan sinds 1 januari 2019 geëscaleerd worden naar de Jeugdautoriteit (JA). De JA heeft vier taken: Bijdragen aan borging van de continuïteit van cruciale jeugdhulp door te bemiddelen rond de inkoop van jeugdhulp of gemeenten aan te spreken rond continuïteitsvraagstukken. Voorbereiden, indien aan de orde, van bestuurlijke maatregelen door de Minister voor Rechtsbescherming of mijzelf. Mij adviseren over lopende aanvragen en herzieningsverzoeken in het kader van de subsidieregeling «Bijzondere transitiekosten Jeugdwet» (TAJ-regeling). Signaleren en monitoren van financiële ontwikkelingen rond het Zorglandschap Jeugdhulp. De Minister voor Rechtsbescherming en ik kunnen de JA vragen om onderzoek te doen naar vraagstukken rond het Zorglandschap Jeugdhulp. Verder heb ik met gemeenten afgesproken om € 20 miljoen uit de extra beschikbare middelen voor gemeenten te positioneren bij de Jeugdautoriteit. Dit bedrag is bedoeld om de mogelijkheid te hebben om tijdelijke liquiditeitssteun toe te kennen als de zorgcontinuïteit daadwerkelijk in gevaar komt. De middelen kunnen na advies van de Jeugdautoriteit en akkoord van gemeenten door VWS worden ingezet en dienen te worden terugbetaald. In het najaar van 2019 zal daartoe een subsidieregeling operationeel zijn.

Vraag 4, 5

Kijkt u inmiddels anders aan tegen mijn motie over onderzoek naar financiële gezondheid jeugdzorginstellingen waar u eerder bezwaar tegen had vanwege de term «onderzoek», wat volgens u niet nodig was? Zo ja, bent u bereid deze motie alsnog over te nemen?³ Kunt u zich voorstellen dat het geen vertrouwen schept in uw optreden wanneer u onderzoek doet naar de financiële situatie van grote jeugdzorginstellingen onnodig acht, terwijl er telkens instellingen omvallen met ingrijpende impact op de levens van kwetsbare kinderen?

Antwoord 4, 5

Uw motie heb ik inderdaad ontraden vanwege het woord «onderzoek». Daarbij gaf ik aan graag een overzicht van maatregelen toe te zeggen die ik op dit moment neem als er sprake is van financiële en/of organisatorische problemen die kunnen leiden tot discontinuïteit van jeugdhulp. Voor dit overzicht verwijs ik u naar mijn antwoord op vraag 2 en 3. Aanvullend daarop laat de Jeugdautoriteit (JA) op dit moment een analyse uitvoeren naar de financiële positie van (boven)regionale specialistische jeugdhulpaanbieders op basis van de jaarrekeningen 2017 en 2018. De analyse is in opzet gelijk aan de inventarisatie die de Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ) heeft benut voor haar vierde jaarrapportage (van maart

³ Kamerstuk 31 839, nr. 649

2018). De JA zal de analyse beoordelen. Als daartoe aanleiding is, zal de JA met bepaalde jeugdhulpaanbieders en gemeenten in gesprek gaan.

Vraag 6

Bent u van mening dat het faillietgaan van deze zoveelste jeugdzorginstelling in enkele maanden tijd eindelijk reden is tot het nemen van extra maatregelen? Zo nee, hoe legt u dit uit aan de kinderen die hun woonplek verliezen en voor de zoveelste keer andere medewerkers om zich heen krijgen?

Antwoord 6

Het is mij bekend dat de financiële situatie van bepaalde (boven)regionale specialistische jeugdhulpaanbieders zorgelijk is. De situatie bij deze aanbieders is verschillend. Ik herken het beeld niet dat in enkele maanden de zoveelste jeugdhulporganisatie failliet is gegaan. De Jeugdautoriteit is betrokken. Ik volg de ontwikkelingen nauwlettend vanuit mijn rol als stelselverantwoordelijke. Zorgcontinuïteit is hierbij leidend.